

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI V DEVETLETNI OSNOVNI ŠOLI

Informativno gradivo za učence,
ki bodo v šolskem letu 2017 / 2018 obiskovali 7., 8. ali 9. razred
devetletke in njihove starše.

Pripravila in uredila:
Darka Sukič, pedagoginja

Ravnatelj:
Marjan Zadravec

Lenart, april 2017

IZBIRNI PREDMETI V DEVETLETNI OSNOVNI ŠOLI

17. člen Zakona o osnovni šoli določa, da mora šola učencem 7. , 8. in 9. razreda poleg obveznih predmetov nuditi tudi pouk iz izbirnih predmetov. Ko otrok predmete izbere, so zanj obvezni in če pouka izbirnih predmetov ne obiskuje, dobi neopravičene ure. Znanje pri izbirnih predmetih se ocenjuje s številčnimi ocenami od 1 do 5. Učenec **izbere 2 uri izbirnih predmetov tedensko, lahko tudi tri ure tedensko.** Če želi izbrati tri ure, mora imeti soglasje staršev. Vsakemu izbirnemu predmetu je namenjena ena ura tedensko, razen tujemu jeziku, ki mu bosta namenjeni dve uri tedensko.

Če učenec obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je lahko na predlog staršev opravičen obiskovanja izbirnih predmetov. Vlogo z dokazili starši naslovijo na ravnatelja, ki odloči o oprostitvi.

KAKO BO POTEKAL POSTOPEK IZBIRE IZBIRNIH PREDMETOV?

Izbirne predmete bodo učenci izbrali na osnovi svojega interesa in v pogovoru s starši. Da se boste lažje odločili za izbirne predmete, so v nadaljevanju te brošure na kratko predstavljene vsebine, ki se bodo obravnavale pri posameznih predmetih. Če boste imeli še kakšna vprašanja, se oglasite pri učitelju posameznega predmeta na govorilni uri v mesecu maju. Učenec ne more dve leti obiskovati istega predmeta.

Naša osnovna šola bo v naslednjem šolskem letu ponudila naslednje izbirne predmete, ki jih bodo predvidoma poučevali zapisani učitelji:

Za učence, ki bodo naslednje leto obiskovali 7. razred (letošnji 6. razred)

Družboslovni predmeti	učitelj	Naravoslovni predmeti	učitelj
nemščina 1	Marjetka Malek Toplak	obdelava gradiv – umetne mase	Daniel Divjak
ansambelska igra	Marina Zimič	urejanje besedil	Srečko Kebrič
verstva in etika 1	Andreja Kramberger	šport za zdravje	Gregor Zorko
likovno snovanje 1	Andreja Štancer	šahovske osnove	Peter Šenekar
ples	Emica Jelatancev	sodobna priprava hrane	Tatjana Kraner
gledališki klub	Marjetka Šenekar	matematična delavnica 7	Anica Zarnec
kaj nam govorijo umetnine	Andreja Štancer		
vzgoja za medije - radio	Tadeja Kurnik Hadžiselimović		

Za učence, ki bodo naslednje leto obiskovali 8. razred (letošnji 7. razred)

Družboslovni predmeti	učitelj	Naravoslovni predmeti	učitelj
nemščina 2	Marjetka Malek Toplak	obdelava gradiv – umetne mase	Daniel Divjak
ansambelska igra	Marina Zimič	multimedija	Srečko Kebrič
verstva in etika 2	Andreja Kramberger	šahovske osnove	Peter Šenekar
likovno snovanje 2	Andreja Štancer	šport za sprostitev	Gregor Zorko
ples	Emica Jelatancev	poskusi v kemiji	Janja Kojc
gledališki klub	Marjetka Šenekar	sodobna priprava hrane	Tatjana Kraner
življenje človeka na Zemlji	Peter Šenekar	matematična delavnica 8	Anica Zarnec
kaj nam govorijo umetnine	Andreja Štancer		
vzgoja za medije - radio	Tadeja Kurnik Hadžiselimović		

Za učence, ki bodo naslednje leto obiskovali 9. razred (letošnji 8. razred)

Družboslovni predmeti	učitelj	Naravoslovni predmeti	učitelj
nemščina 3	Marjetka Malek Toplak	izbrani šport – nogomet ali izbrani šport - odbojka	Gregor Zorko Emica Jelatancev
ansambelska igra	Marina Zimič	računalniška omrežja	Srečko Kebrič
retorika	Leonida Rokavec	obdelava gradiv – umetne mase	Daniel Divjak
verstva in etika 3	Andreja Kramberger	šahovske osnove	Peter Šenekar
likovno snovanje 3	Andreja Štancer	poskusi v kemiji	Janja Kojc
ples	Emica Jelatancev	sodobna priprava hrane	Tatjana Kraner
gledališki klub	Marjetka Šenekar	načini prehranjevanja	Tatjana Kraner
raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja	Peter Šenekar	kemija v okolju	Janja Kojc
kaj nam govorijo umetnine	Andreja Štancer	matematična delavnica 9	Anica Zarnec
vzgoja za medije - radio	Tadeja Kurnik Hadžiselimović		

DRUŽBOSLOVNI PREDMETI

DRUGI TUJ JEZIK: NEMŠČINA 1

Učenci pridobivajo in razvijajo nejezikovna in jezikovna znanja ter sposobnosti: poslušanje in slušno razumevanje, govorno sporazumevanje, govorno sporočanje, branje in bralno razumevanje, pisanje in pisno sporazumevanje ter sporočanje, govorno in pisno posredovanje. Pouk se izvaja dve uri tedensko.

Učni cilji: Učenci razumejo učiteljeve izjave, navodila in vprašanja in nanje jezikovno odreagirajo, razumejo pogovor v razredu in se vanj vključujejo, razumejo kratka besedila, napise, navodila, opozorila, sodelujejo pri pogovoru z učiteljem in sošolci, znajo vzpostaviti stike in jih nadaljevati, znajo v okviru obravnavanih tem in besedil postavljati preprosta vprašanja in nanje odgovarjati, opisovati vsakodnevna opravila, recitirati preproste pesmi, prepisovati besedila in reševati preproste pisne naloge, sestaviti preprosta pisma z osebno vsebino, pripraviti preproste govorne nastope, ki so vezani na že obravnavano temo pri pouku. Za udejanjanje ciljev učenci usvajajo in razvijajo: jezikovno znanje in sposobnost, družbeno kulturno sposobnost, sociolingvistično sposobnost, strategijo samostojnega učenja, diskurzno in strateško sposobnost.

Učne vsebine : Predstavim se; Družina in sorodniki, Moj kraj in moj dom; Na obisku; Domače in divje živali; Dežele nemškega govornega področja in pomembna mesta; Hrana in pijača; V šoli; Ura in čas; Prosti čas...

Oblike ocenjevanja znanja: pisna in ustna ocena, ki vključuje poznavanje besedišča, slovničnih struktur, pravopis, kratke dialoge, vprašanja in odgovore, opis slik in situacij, recitiranje pesmi, predstavitev krajšega govornega nastopa na znano temo...

Preverja, vrednoti in ocenjuje se na podlagi raznovrstnih nalog in učnih tem vse štiri jezikovne zmožnosti: branje, poslušanje, pisanje in govor.

Delo vključuje: samostojno kreativno učenje, samostojno delo z učbenikom in delovnim zvezkom, priročniki, slovarji, internetom, knjigami.

Sodobni pouk nemškega jezika v osnovni šoli je usmerjen k učencu, njegovemu jezikovnemu razvoju in postopni samostojnosti.

Tekmovanja: Epi Lesepreis-bralna značka.

DRUGI TUJ JEZIK: NEMŠČINA 2

Učenci pridobivajo in razvijajo nejezikovna in jezikovna znanja ter sposobnosti: poslušanje in slušno razumevanje, govorno sporazumevanje, govorno sporočanje, branje in bralno razumevanje, pisanje in pisno sporazumevanje ter sporočanje, govorno in pisno posredovanje. V okviru pouka raziskujejo, odkrivajo in iščejo lastne učne poti pri pripravi govornih nastopov, delu v dvojicah ali skupini, pri samostojnem delu z učbeniki, delovnimi zvezki, priročniki in slovarji, kar vodi k poznejšim globljim spoznanjem pri nadaljnjem šolanju ali soočanju s tujim jezikom stroke.

Pouk se izvaja dve uri tedensko.

Pomembno: Predmet lahko izberejo učenci, ki so v lanskem šolskem letu obiskovali predmet nemščina 1 (ni pa to obvezno v kolikor so ugotovili, da jim predmet ne "leži") in tudi učenci, ki v lanskem letu niso obiskovali pouka predmeta nemščina 1. Vendar morajo dokazati, da obvladajo učno snov predmeta nemščina 1.

Učne vsebine: Zdrava in nezdrava prehrana; Naročanje v restavraciji, Vsakodnevne aktivnosti v šoli in doma; Šport in športne aktivnosti; Počitnice in potovanja; Dopisovanje s prijatelji; Prazniki in praznovanja; Človeško telo; Bolezni in zdravila; Zdravo življenje;..

Učni cilji: Učenci razumejo učiteljeve izjave, navodila in vprašanja in nanje jezikovno odreagirajo, razumejo pogovor v razredu in se vanj vključujejo, razumejo daljša besedila, napise, navodila, opozorila, sodelujejo pri pogovoru z učiteljem in sošolci, znajo v okviru obravnavanih tem in besedil postavljati vprašanja in nanje odgovarjati, opisovati dogodke, recitirati pesmi, reševati različne pisne naloge, pripraviti govorni nastop ali krajši projekt na znano tematiko.

Za udejanjanje ciljev učenci usvajajo in razvijajo: jezikovno znanje in sposobnost, družbeno kulturno sposobnost, sociolingvistično sposobnost, strategijo samostojnega učenja, diskurzno in strateško sposobnost.

Oblike ocenjevanja znanja: pisna in ustna ocena, ki vključuje poznavanje besedišča, slovničnih struktur, pravopis, kratke dialoge, vprašanja in odgovore, opis slik in situacij, recitiranje pesmi, predstavitev govornega nastopa ali krajše projektne naloge...

Preverja, vrednoti in ocenjuje se na podlagi raznovrstnih nalog in učnih tem vse štiri jezikovne zmožnosti: branje, poslušanje, pisanje in govor.

Delo vključuje: samostojno kreativno učenje, samostojno delo z učbenikom in delovnim zvezkom, priročniki, slovarji, internetom...

Sodobni pouk nemškega jezika v osnovni šoli je usmerjen k učencu, njegovemu jezikovnemu razvoju in postopni samostojnosti.

Tekmovanja: Epi Lesepreis-bralna značka, Bücherwurm-bralno tekmovanje.

DRUGI TUJ JEZIK: NEMŠČINA 3

Učenci pridobivajo in razvijajo nejezikovna in jezikovna znanja ter sposobnosti: poslušanje in slušno razumevanje, govorno sporazumevanje, govorno sporočanje, branje in bralno razumevanje, pisanje in pisno sporazumevanje ter sporočanje, govorno in pisno posredovanje. V okviru pouka raziskujejo, odkrivajo in iščejo lastne učne poti pri pripravi govornih nastopov, delu v dvojicah ali skupini, pri samostojnem delu z učbeniki, delovnimi zvezki, priročniki in slovarji, kar vodi k poznejšim globljim spoznanjem pri nadaljnjem šolanju ali soočanju s tujim jezikom stroke.

Pouk se izvaja dve uri tedensko.

Pomembno: Predmet lahko izberejo učenci, ki so v lanskem šolskem letu obiskovali predmet nemščina 2. Lahko pa ga izberejo tudi učenci, ki v lanskem letu niso obiskovali pouka predmeta nemščina 2, vendar morajo dokazati, da obvladajo učno snov predmeta nemščina 2.

Učne vsebine: Mesto; Prosti čas; Moja soba; Poklici in poklicne želje; Prazniki; Izleti in jezikovna potovanja; Življenje nekoč in danes; Karakterne lastnosti; Horoskop; Moda in oblačila...

Učni cilji: Učenci razumejo učiteljeve izjave, navodila in vprašanja in nanje jezikovno odreagirajo, razumejo pogovor v razredu in se vanj vključujejo, razumejo daljša in tudi zahtevnejša besedila, napise, navodila, opozorila, sodelujejo pri pogovoru z učiteljem in sošolci, znajo v okviru obravnavanih tem in besedil postavljati vprašanja in nanje odgovarjati, opisovati dogodke, recitirati pesmi, reševati različne pisne naloge, kritično presojudi, pojasnjevati, analizirati, pripraviti in predstaviti projektno delo na znano temo.

Za udeležanje ciljev učenci usvajajo in razvijajo: jezikovno znanje in sposobnost, družbeno kulturno sposobnost, sociolingvistično sposobnost, strategijo samostojnega učenja, diskurzno in strateško sposobnost.

Oblike ocenjevanja znanja: pisna in ustna ocena, ki vključuje poznavanje besedišča, slovničnih struktur, pravopis, dialoge, vprašanja in odgovore, opis slik in situacij, recitiranje pesmi, izdelavo in predstavitev projektne naloge...

Preverja, vrednoti in ocenjuje se na podlagi raznovrstnih nalog in učnih tem vse štiri jezikovne zmožnosti: branje, poslušanje, pisanje in govor.

Delo vključuje: samostojno kreativno učenje, samostojno delo z učbenikom in delovnim zvezkom, priročniki, slovarji, internetom...

Sodobni pouk nemškega jezika v osnovni šoli je usmerjen k učencu, njegovemu jezikovnemu razvoju in postopni samostojnosti.

Tekmovanja: Epi Lesepreis-bralna značka, Bücherwurm-bralno tekmovanje, šolsko in državno tekmovanje iz znanja nemškega jezika.

VERSTVA IN ETIKA I.

Obvezni izbirni predmet verstva in etika učencem ponuja možnost, da razširijo oziroma dopolnijo znanje, ki ga o verstvih in etiki dobijo pri obveznih predmetih. Predmet je trileten (7. razred - verstva in etika I. , 8. razred - verstva in etika II. , 9. razred - verstva in etika III.). Predmet je namenjen učencem, ki imajo doma religiozno vzgojo ali obiskujejo verouk, pripadnikom drugih religij in učencem brez domače religiozne vzgoje ter opredelitve.

Vsebine, o katerih se bodo učenci pri tem predmetu učili: verstva sveta - svetovi verstev, krščanstvo, judovstvo, človek in narava islam, azijska verstva, enkratnost in različnost, budizem, tradicionalne religije, reševanje nasprotij in/ali nasilje, vzori in vzorniki, nova religiozna gibanja.

VERSTVA IN ETIKA II.

Opozorilo: Predmet lahko izberejo vsi učenci, ne glede na to ali so lani obiskovali pouk verstva in etika 1 ali ne. Ni potrebno dokazovati, da obvladajo znanje predmeta verstva in etika 1.

Teme, ki bodo obravnavane pri predmetu: Uvod: Ljudje in verstva - religijska kultura, egocentričnost in solidarnost v stiskah, religije: skupnost, obredi, simboli, izkustvo (doživetje), religijske skupnosti – družbene skupnosti, življenjska vodila religij, delo in/kot poklic, svoboda, vest, odgovornost, prijateljstvo, ljubezen, spolnost, družina.

VERSTVA IN ETIKA III

Teme, ki bodo obravnavane pri predmetu:: Biblija- Stara in Nova zaveza, krščanstvo in zahodna civilizacija, religije in vprašanje smisla življenja, rast krščanstva in njegove delitve, razsvetljenje, krščanska inspiracija v delovanju pomembnih osebnosti slovenske zgodovine, ateizem in humanizem, znanost in vera, verska (ne)strpnost, verske vojne.

LIKOVNO SNOVANJE I, II, III

Likovno snovanje je triletni izbirni predmet, zanj pa se lahko odločite tako v sedmem (LS I), osmem (LS II) in devetem (LS III) razredu.

Likovno snovanje je namenjeno tistim učencem, ki se radi v sproščenem vzdušju prepuščajo domišljiji, kreativnosti, ki radi preizkušajo nove likovne tehnike, ki pri tem realizirajo lastne ideje, zamisli, ki želijo svoje mnenje izraziti na likovni način, tistim, ki radi ustvarjajo. Izbirni predmet je namenjen tudi nadarjenim na kreativnem področju, ki so si za dodatno aktivnost izbrali likovno področje.

Saj veste, ni ga predmeta, ki ga je izdelala človeška roka, da ne bi nekdo moral razmisliti tudi o njegovem izgledu, obliki, barvi, vzorcu,... Več kot imamo idej, bolj kot smo kreativni, več kot imamo likovnega znanja, lepši in kvalitetnejši predmeti nas bodo obdajali. Še posebej zanimivi pa bodo obiski v galerijah, kjer bomo spoznavali sodobno umetnost in izvedli tudi kakšno delavnico.

Pridite z idejami, željami, predlogi, pa bomo pobarvali v vesele barve še tako dolgočasen in deževen dan!

KAJ NAM GOVORIJO UMETNINE (7., 8., 9. razred)

Izbirni predmet Kaj nam govorijo umetnine je enoletni predmet. *Je eden izmed treh predmetov, ki skupaj sestavljajo predmet Umetnostna zgodovina.* Učencu omogoča, da se za predmet odloči v 7., 8. ali 9. razredu. Predmetu je namenjena 1 ura tedensko (35 ur letno).

Temeljni cilj in namen predmeta je, da učenca vpelje v svet umetnostnih spomenikov in umetnin od davnine do naših dni. Prek njih spozna umetnost in kulturo domačega kraja in širšega okolja.

Učencu daje široko kulturno izobrazbo, mu odpira vrata v svetovno in slovensko umetnost, ki jo spozna in prepozna kot posebno vrednoto.

Umetnostnozgodovinska znanja širijo duhovno obzorje in učencu dajejo življenjsko osmišljanje, navajajo na sprejemanje raznolikega, raznoterih kvalitet.

Predmet učenca:

- navaja na občutljivost za lepoto in kritično sprejemanje likovnih stvaritev;
- navaja k varovanju kulturne dediščine;
- uči ga pristopa k likovni umetnini;
- uči ga razumevanja različnih izraznih načinov v umetnosti;
- spodbuja ga k samostojnemu vrednotenju in doživljanju umetnin;
- uči ga uporabe in razumevanja različnih umetnostnozgodovinskih publikacij.

Učenci svoja spoznanja oblikujejo v javne predstavitve doživetij (plakati, poročila o obiskih razstav, poročila o novih umetniških odkritjih, itd.) oz. predstavijo svoje poglede na izbrane umetnine, umetnike (pripravijo razstavo s katalogom, vodstvo po razstavi ...).

PLES (7., 8. 9. razred)

Učenci se seznaniijo z osnovami plesov svetovnega plesnega repertoarja:

- Latinsko-ameriškimi (ča-ča-ča, jive, tango) in
- standardnimi plesi (angleški in dunajski valček, fokstrot).
- Spoznajo osnove in nadgradnjo aerobike, osnove sproščanja in joge.
- V vsebino predmeta bomo vključili tudi plese športno plesnega festivala; torej Hip hop, pop, latino, swing.

Predmet predvideva tudi ogled plesnega tekmovanja na državni ravni in predstavitev predmeta sošolcem.

VZGOJA ZA MEDIJE (7., 8., 9. razred)

Št. ur: 35 (32) ur v šolskem letu

Učenci: 7., 8. in 9. razreda

Izbirni predmet vzgoja za medije je razdeljen na tri sklope - tisk, radio in časopis. Zasnovan bo tako, da bodo poudarjene radijske medijske vsebine. Učenci se bodo v okviru izbirnega predmeta seznanili:

- s podatki o nastanku radia
- z značilnostmi radia
- z delitvijo radijskih postaj
- z novinarsko etiko
- z oglaševanjem in propagando
- z novinarskim delom na radiu
- s tem, da mediji sveta ne zrcalijo, ampak ga pogosto konstruirajo in ustvarjajo.

Ogledali si bomo radijsko hišo, se seznanili z delom na radiu in pogovarjali z radijskimi novinarji. Učenci bodo oblikovali tudi lastne radijske oddaje (pripravljali intervjuje, ankete, prispevke v šoli in njeni širši okolici; oddaje z računalniškimi programi tudi sami izdelali do njene končne podobe) in jih predstavili širši množici na lokalni radijski postaji.

RETORIKA (9. r.)

Retorika je veščina uspešnega prepričevanja in argumentiranja. Zelo je povezana s filozofijo, državljansko vzgojo in etiko ter slovenščino. Učenci si pri tem predmetu ogledajo primere različnih govorov na dano temo. Sami si izmislijo primere različnih argumentacij o vsakdanjih družinskih zadevah, npr. o pomivanju posode, pospravljanju stanovanja... V množičnih medijih poiščejo primere z argumenti za in proti nečemu. Spoznajo nenapisana pravila, ki vodijo pogovor. Ob tem spoznavajo pojme kvaliteta, kvantiteta, pomembnost, način. Spoznajo, kaj je argumentacija. Analizirajo argumente, ki so v časopisih, revijah, televizijskih oddajah. Spoznavajo sestavne dele retorične tehnike: iskanje (invento), razvrstitev (dispositio), ubeseditev (elocutio), pomnjenje (memoria) in udejanjenje (actio). Na tak način se učijo javnega nastopanja, izražanja svojih stališč in oblikovanja prepričljivih govorov. Učenci dobijo dve oceni za samostojen govorni nastop na določeno temo ali z določenim namenom in eno oceno za analizo govora. Pri tem morajo upoštevati vsa retorična sredstva.

ANSAMBELSKA IGRA (7., 8. in 9. razred)

Enoletni predmet : 35 ur

Učiteljica: Marina Zimič

DEJAVNOSTI:

- igranje na lastna in Orffova glasbila (ksilofon, metalofon, palčke, činele, bobni, tamburin...), na električna glasbila , bobne ter na klasična glasbila, ki se jih učenci učijo igrati v glasbeni šoli.
- orientacija v notnem zapisu,
- estetsko izvajanje skladb (ljudskih, umetnih, zabavnih),
- oblikovanje lastnih spremljav,
- poslušanje in vrednotenje izvajanih skladb,
- predstavitev dosežkov na javnem nastopu v šoli in izven nje

PREDMET ANSAMBELSKA IGRA BOŠ IZBRAL ČE:

- imaš rad-a glasbo,
- že igraš ali si želiš igrati na inštrument,
- rad-a ustvarjaš, raziskuješ,
- so ti všeč skupinske dejavnosti,
- bi se rad-a sprostil-a in obenem naučil-a in doživel-a nekaj novega.

STANDARDI ZNANJA:

Ob zaključku izbirnega predmeta ansambelska igra učenci:

- obvladajo repertoar inštrumentalnih vsebin v skladu z zasedbo,
- obvladajo temeljno orientacijo v notnem zapisu,
- minimalni standard je učenčevo aktivno sodelovanje pri lažjih nalogah in pri preprostejših izvedbah.

GLEDALIŠKI KLUB (7., 8. in 9. razred)

Vabim vas, da si kot izbirno vsebino izberete gledališki klub. ZAKAJ?

- Ker bo veselo, pestro, razgibano, pa tudi poučno.
- Obiskali bomo lutkovno gledališče in SNG v Mariboru.
- Spoznali bomo razne igre in veščine, s katerimi si igralec pridobiva spretnosti gibanja in izražanja na odru.
- Pridobili si bomo znanja o pojmi: igralec, režiser, scenografija, kostumografija, koreografija, prostor, svetloba, generalka, repriza,....

OBLJUBLJAM: Nič predavanj, le veliko sodelovalnega učenja ter zanimivega, izkustvenega, praktičnega dela!

ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI (8. razred)

RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA (9. r.)

Izbirni predmet življenje človeka na Zemlji je v predmetniku devetletne osnovne šole umeščen v 8. razred (35 ur), izbirni predmet Raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja pa v 9. razred (32 ur). Obakrat se vsebine povezujejo z vsebinami geografije kot obveznega predmeta, jih razširjajo, poglobljajo in konkretizirajo. V 8. razredu, kjer pri rednih urah obravnavamo značilnosti svetovnih kontinentov, sta pri izbirnem predmetu poudarjena odnos med človekom in naravo ter odvisnost človeka od nje. Učenci podrobneje spoznavajo življenje človeka v različnih območjih na Zemlji, kjer so pogoji za življenje drugačni kot pri nas. V 9. razredu, kjer se učenci pri rednem pouku geografije seznanjajo s Slovenijo kot svojo domovino, pa pri izbirnem predmetu raziskujejo domači kraj in spoznavajo posebnosti življenja v njem, predvsem glede na varstvo okolja. Poudarjene so aktivne metoda pouka in učenje na primarnih lokacijah v naravi. Učenec lahko obiskuje izbirni predmet eno ali pa obe šolski leti.

NARAVOSLOVNI PREDMETI

RAČUNALNIŠTVO - UREJANJE BESEDIL (7. r.)

Računalništvo je izbirni predmet, pri katerem se spoznavanje in razumevanje osnovnih zakonitosti računalništva prepleta z metodami neposrednega dela z računalniki, kar odpira učencem možnosti, da pridobijo tista temeljna znanja računalniške pismenosti, ki so potrebna tako pri nadaljnjem izobraževanju kot tudi v vsakdanjem življenju.

Učenci bodo pri tem predmetu: spoznali osnovne pojme računalništva ter vlogo in pomen računalniške tehnologije v sodobni družbi, spremljali razvoj računalniške tehnologije, pridobivali temeljna znanja, spretnosti in navade za učinkovito in uspešno uporabo sodobne računalniške tehnologije za zadovoljevanje svojih in družbenih potreb, razvijali komunikacijske zmožnosti, razvijali sposobnost za učinkovito in estetsko oblikovanje informacij, razvijali pravilen odnos do varovanja lastnine (avtorske pravice) in osebnosti (zaščita podatkov), bogatili svoj jezikovni zaklad in skrbeli za pravilno slovensko izražanje.

Vsebine, ki se jih bodo učenci naučili:

- A. V okviru osnov informatike in računalništva: predstaviti informacije z več podatki, naštetih različne načine zapisa podatkov, razlikovati programsko in strojno opremo računalnika in opisati njune naloge, naštetih enote strojne opreme računalnika; razložiti, zakaj jih uporabljamo, in opredeliti kriterije, po katerih vrednotimo njihovo kvaliteto.
- B. V okviru obdelave podatkov in komuniciranja z uporabo informacijske tehnologije: izbrati ustrezen računalniški program in ga zagnati v grafičnem operacijskem sistemu, v programu izbrati in uporabiti ustrezen ukaz, izdelati svoje področje, ga preimenovati in zbrisati, z urejevalnikom besedil napisati krajše besedilo in ga oblikovati, z risarskim programom izdelati računalniško točkovno sliko in jo vrniti v besedilo, poslati sporočilo po elektronski pošti in na prejeto sporočilo odgovoriti, uporabiti pregledovalnik za internet, prepisati datoteke iz ene računalniške enote na drugo.
- C. V okviru programiranja: napisati algoritem, ki reši preprost vsakdanji problem, izdelati in spremeniti preprost računalniški program.

RAČUNALNIŠTVO - MULTIMEDIA (8. r.)

Osnove informatike in računalništva: učenci znajo: naštetih različne medije za predstavitev informacij in primere, kjer jih uporabljamo, razložiti, zakaj je multimedijaska predstavitev bolj kakovostna od monomedijske.

Obdelava podatkov in komuniciranje z uporabo informacijske tehnologije: učenci znajo: predstaviti informacijo z več mediji, izdelati preprosto računalniško predstavitev informacije, uporabiti slikovne, zvočne in druge podatke iz omrežja internet, jih ovrednotiti in vključiti v svojo predstavitev, opisati področja, kjer so uporabljali računalnik;

Programiranje: učenci znajo: napisati algoritem, ki reši zahtevnejši, vendar njim znan in razumljiv problem, izdelati in spremeniti računalniški program z zanko in vejiščem.

RAČUNALNIŠTVO – RAČUNALNIŠKA OMREŽJA (9. r.)

Osnove informatike in računalništva. Učenci znajo: razložiti, kaj pomeni za kakovost informacije preveč oziroma premalo podatkov, razložiti vpliv napačnih podatkov oziroma narobe razumljivih podatkov na kakovost informacije, naštetih temeljne vrste programske opreme računalnika in razložiti, zakaj jih uporabljamo.

Obdelava podatkov in komuniciranje z uporabo informacijske tehnologije. Učenci znajo: z urejevalnikom besedil dopolniti besedilo in ga urediti, z risarskim programom izdelati nezahtevno predmetno računalniško sliko in jo vrniti v besedilo, uporabiti ustrezen risarski program za dopolnitev že izdelane računalniške slike, vnesti in oblikovati podatke v preglednico, narisati ustrezen grafik in ga vrniti v besedilo, izdelati enostavno spletno stran, poiskati in uporabiti podatke iz omrežja internet, opisati področja na katerih so uporabljali računalnik.

Programiranje. Učenci znajo: napisati algoritem z odločitvijo, ki reši preprost vsakdanji problem, izdelati in spremeniti računalniški program z odločitvijo.

ŠPORT - ŠPORT ZA SPROSTITEV (8. r.)

V osmem razredu ostane vsem učencem še vedno dve uri športa tedensko. Kot nadgradnja le - tega se ponuja šport za sprostitev, kateri zajema raznovrstne teoretične in praktične vsebine, ki jih otrok med rednimi urami ne usvaja: kolesarjenje, badminton, tek, jogging, pohodništvo in gornišstvo ter namizni tenis. Ure kolesarjenja, pohodništva in teka v naravi opravimo v strnjeni obliki takoj po pouku. **Učenci morajo imeti pri tem predmetu izpravno kolo in čelado.**

Pri teoretičnih vsebinah, ki so predstavljene med praktičnim delom, otroci usvajajo: spremljanje srčnega utripa, osnove teka, varovanje narave, varnost na cesti, vrste koles.

Učitelj skozi vse leto spremlja in vrednoti učenčev telesni, gibalni in funkcionalni razvoj, usvojitev različnih športnih znanj in osebne dosežke. Osnova za vrednotenje so standardi znanja, ki jih iz obstoječega učnega načrta določi učitelj.

ŠPORT – ŠPORT ZA ZDRAVJE (7. r)

V sedmem razredu ostane še vedno tedensko dve uri športa za vse učence. Pri izbirnem predmetu šport za zdravje, ki zajema raznovrstne vsebine kot nadgradnja osnovnega športnega programa, učenci usvajajo naslednje teoretične in praktične vsebine:

SPLOŠNA KONDICIJSKA PRIPRAVA: vaje za vzdrževanje in razvoj moči, hitrosti, koordinacije, gibljivosti in vzdržljivosti.

ATLETIKA: vaje za spopolnjevanje tehnike teka; fartlek, dolgotrajnejši tek v naravi.

PLES: družabni plesi svetovnega plesnega programa – začetna stopnja.

KOŠARKA: spopolnjevanje tehničnih in taktičnih elementov; igra 3 na 3 na en koš; igra 4 na 4 in 5 na 5 s centrom na dva koša.

ODBOJKA: spopolnjevanje osnovnih in zahtevnejših tehničnih elementov, igra male odbojke.

Pri teoretičnih vsebinah učenci spoznavajo in usvajajo: merjenje srčnega utripa, osnovne zakonitosti športne vadbe, vpliv atletske vadbe na organizem, kultura obnašanja na športnih, družabnih in plesnih prireditvah, pravila igre in sodniški znaki pri košarki in odbojki.

IZBRANI ŠPORT: NOGOMET (9. r.)

Glavni cilj tega predmeta je, da učenci razvijejo gibalne sposobnosti do stopnje, ki jim omogoča uspešno igranje nogometa.

Učenci naj ob koncu leta znajo: zahtevnejša preigravanja z žogo, zahtevnejše tehnične elemente z žogo in njihove kombinacije, elemente posamične in skupinske taktike v napadu in obrambi (odkrivanje, pokrivanje in menjava mest), igrati na različnih igralnih mestih, soditi tekmo.

IZBRANI ŠPORT - ODBOJKA (9. r)

je izbirni predmet, ki ga učenci izberejo v 9. razredu. Odbojka je izjemno priljubljena rekreacijska igra po vsem svetu, kot tekmovalni šport pa ima veliko privržencev in gledalcev. V družini športnih iger z žogo je najmlajša, najmanj agresivna, hkrati pa najbolj socialno naravnana. Zaradi pozitivnih učinkov na počutje (po različnih raziskavah javnega mnenja) je odbojka po priljubljenosti v Sloveniji kot tudi drugod po svetu uvrščena v sam vrh rekreativnih dejavnosti. Priljubljena pa je tudi zaradi dejstva, da se je iz prvotne zamisli o skupinskem odbijanju žoge razvilo veliko različic, ki zadovoljujejo željo po gibanju različnim kategorijam ljudi. Prvotna ideja odbijanja žoge za zabavo brez zadrževanja (lovljenja) je hitro prerasla svoje okvire. Razvila se je množica različic, ki danes omogočajo igranje obema spoloma, vsem generacijam, igralcem, ki jim je odbojka poklic in rekreativcem, ki v njej iščejo sprostitev, zabavo in ohranjanje telesnih sposobnosti. Dvoranska odbojka (volleyball), igra šestih proti šestim, je verjetno najbolj poznana in razširjena različica. Ostale različice pa so: odbojka na mivki (beach volley), odbojka na travi (green volley ali park volley), odbojka na snegu (snow volley), super mini odbojka, mini odbojka, mala odbojka, odbojka z nogami, wallyball (igra, podobna squashu), vodna odbojka in sedeča odbojka. Odbojka je ekipni šport, sestavljen iz dveh ekip, ki ju loči mreža, kar preprečuje stik med igralci. Igralci lahko uporabljajo zapestja in roke (v redkih primerih tudi druge dele telesa), da podajo žogo preko mreže. Namen igre je poslati žogo preko mreže tako, da bi v nasprotnikovem polju padla na tla, ter preprečiti, da bi padla na tla na lastni strani igrišča. Vsaka ekipa se lahko trikrat dotakne žoge, vključno z dotikom žoge v bloku, preden jo vrne na nasprotno stran. Pravilo, da mora biti odboj žoge trenuten (brez zadrževanja), pomeni, da igra brez visoke ravni sodelovanja in medsebojne pomoči vseh igralcev sploh ni možna. Ta medsebojna povezanost igralcev je verjetno tisti dejavnik, ki odbojko uvršča med zelo priljubljene športe.

Praktične in teoretične vsebine:

- spopolnjevanje osnovnih tehničnih elementov: zgornji in spodnji odboj, spodnji servis,
- učenje zahtevnejših tehničnih in taktičnih elementov: podaja, sprejem servisa, zgornji servis, napadalni udarec, enojni in dvojni blok,
- igralne različice 2:2, 3:3 na različnih velikostih igrišč, igra 6:6 na skrajšanem ali normalnem igrišču,
- ogled odbojkarske tekme na državnem nivoju,
- pravila igre,
- sodniški znaki.

Raven znanja: uspešna uporaba osnovnih in zahtevnejših tehničnih ter taktičnih elementov v igri 6:6

PREHRANA - SODOBNA PRIPRAVA HRANE (7., 8. in 9. r)

Pri tem izbirnem predmetu želimo učence poučevati o prehrani predvsem z vidika zagotavljanja in ohranjanja zdravja, o pomembnosti varne, varovalne in zdrave prehrane ter o načinih priprave hrane.

Zaradi lažjega dela pri predmetu (kuhanje) se bo izvajal v blok urah - 2 uri na 14 dni.

Učenci pri tem predmetu: razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja, razmišljanja in preudarnega odločanja o lastni prehrani v smislu zagotavljanja zdravja, nadgrajujejo vsebine, ki so jih spoznali in pridobili pri rednem predmetu gospodinjstvo, poglobljajo znanja predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilski, gostinsko-turistični in zdravstveni šoli, razvijajo svojo ustvarjalnost in kreativnost.

Predmet je razdeljen v 4 tematske sklope:

- **Hranljive snovi povezane z zdravjem.** Tu učenci utrdijo že pridobljeno znanje o hranilni, biološki in energijski vrednosti živil. Spoznajo hranilne snovi v hrani in njihov pomen.. Analizirajo pomen hranljivih snovi za zdravje človeka in potrebe organizma po njih. Analizirajo tudi posledice preseganja količin za človeka. Uporabljajo pravilen ritem hranjenja.

- **Kakovost živil in jedi.** Tu usvajajo kriterije kakovosti živil in jedi glede na senzorične lastnosti, fiziološke lastnosti in tehnološke lastnosti in jih primerjalno ocenjujejo ter si ogledajo živilsko predelovalni obrat v bližini svojega kraja.

- **Priprava zdrave hrane.** Tu na podlagi praktičnega dela ob različnih postopkih in načinih priprave hrane usvajajo načine predpriprave in priprave živil in jedi. Svoje izdelke tudi analizirajo na podlagi gastronomsko-kulinaričnih načel in kuharske recepte ocenjujejo in spreminjajo v smislu zdrave prehrane.

- **Prehranske navade.** Tu učenci razumejo in uporabljajo dobre prehranske navade ter ugotavljajo vzroke in posledice slabih prehranskih navad. Razpravljajo o vplivih dobre oziroma slabe prehranske navade.

Ocene si učenci pridobijo z ustnim ocenjevanjem znanja, raziskovalnim delom, praktičnim delom in ustvarjalnostjo. Za predmet je pripravljen učbenik in delovni zvezek.

NAČINI PREHRANJEVANJA (9. razred)

Pri izbirnem predmetu načini prehranjevanja učence poučujemo o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja. Učenci se bodo učili o pomenu zdrave prehrane in pri tem bodo uporabljali metodo ugotavljanja stanja prehranjenosti (indeks telesne mase).

Pri predmetu bodo učenci obravnavali tudi načine prehranjevanja in spoznavali tako tradicionalne načine (slovenske narodne jedi), kakor druge načine prehranjevanja, kamor sodijo vegetarijanstvo, makrobiotika in bio prehrana. Pri tem izbirnem predmetu spoznavamo tudi prehrano v različnih starostnih obdobjih od dojenčka do starostnika, pa tudi športnika in nosečnice. Pri predmetu načrtujemo prehrano v družini in prehrano v posebnih razmerah.

POSKUSI V KEMIJI (8. in 9. r.)

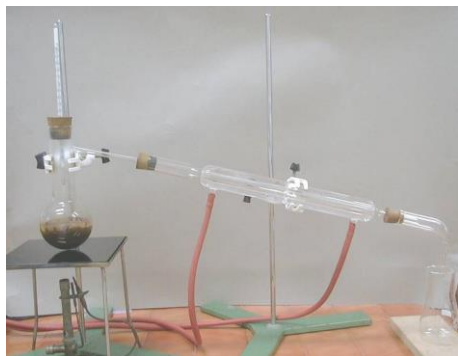
Učiteljica: Janja Kojc

SLIŠIM - POZABIM
VIDIM - SI ZAPOMNIM
USTVARJAM - RAZUMEM

Zgornji rek se v celoti uresničuje pri izbirnem predmetu Poskusi v kemiji. Sicer se predmet povezuje s predmeti Kemija v 8. in 9. razredu ter Naravoslovje v 7. razredu. Vendar pa prinaša mnogo več praktičnih spoznanj povezanih z vsakdanjim življenjem, okoliščinami in snovmi s katerimi imamo iz dneva v dan opravke: od hrane, pijače, zdravil, čistil, škropiv...do gradbenega materiala.

Pouk bo potekal zanimivo in pestro, saj je načrtovan tako, da bodo učenci veliko dela opravili samostojno ali v skupinah, sami bodo načrtovali eksperimente, jih izvajali (med tem bodo tudi dobro spoznali laboratorijski pribor, kemikalije in delo v kemijskem laboratoriju) in pri tem opazovali dogajanje, raziskovali, beležili in iskali podatke v literaturi oziroma brskali po internetu ter tako pridobivali temeljna spoznanja o snoveh in okolju, ki nas obdaja.

Vsi vemo, da je vedno večja potreba po znanju, ki nam bo omogočilo, da bomo lahko še naprej uživali gostoljubnost naše matere Zemlje. Pri tem izbirnem predmetu pa bo možnost pridobiti zelo praktično znanje ravno o tem.

Predstavljam le nekaj vprašanj na katere bomo poiskali odgovore pri predmetu Poskusi v kemiji:

- *Kaj pomenijo različne oznake na škropivih, zdravilih, čistilih, bencinskih črpalkah...?*
- *Zakaj šumeče tablete »šumijo«?*
- *Ali potisni plin v razpršilcu res zagori?*
- *Ali moramo pri uporabi kemikalij doma uporabljati zaščitna sredstva?*
- *Kako nastane kisel dež?*
- *Kako si urediti priročni laboratorij?*
- *Ali je moja verižica res zlata?*
- *Koliko sladkorja vsebuje mošt?*
- *Ali znamo izdelati aspirin?*
- *Kako pripravimo milo?*
- *Kako razbarvamo kokakolo?*
- *Kako izgleda delo v pravem kemijskem laboratoriju? (Ogledali si ga bomo!)*

Znanje pridobljeno pri tem predmetu bo ocenjeno na več načinov:

- ocena praktičnega eksperimentalnega dela, referata, plakata ali drugega učenčevega izdelka oz. prispevka.

KEMIJA V OKOLJU (8. IN 9. RAZRED)

»Ne učimo se za šolo, pač pa za življenje.«

(Seneka)

Ljudje, ki smo bolj radovedne sorte, se pogosto sprašujemo, kaj nas obdaja in kaj se dogaja v naravi. Zlasti v zadnjem času lahko slišimo, da so klimatske spremembe posledica človekovega neodgovornega ravnanja z različnimi substancami v naravi; da je podtalnica onesnažena zaradi pretiranega dognojevanja prsti in divjih odlagališč; da se občasno zmanjša kvaliteta pitne vode.... Pri izbirnem predmetu Kemija v okolju bomo izvajali poskuse s katerimi bomo preučevali TLA, VODO IN ZRAK našega okolja. Osnovna učna metoda izbirnega predmeta je eksperimentalno delo, ki se izvaja v okviru terenskega, sodelovalno-raziskovalnega in projektnega učnega dela.

Učenci se boste urili v natančnem opazovanju, beleženju, razvrščanju in analiziranju podatkov in informacij. Naučili se boste pravilno odvzemati vzorce vode ter pravilno delati s kovčkom za analizo vode. Ogledali si bomo nekatere ustanove, ki skrbijo za kvaliteto vode, prsti in zraka ter se seznanili z njihovim delom in pomenom za naše vsakdanje življenje. Naučili se boste razmišljati o posledicah današnjega načina življenja v okolju, kjer smo doma in ustvarjati alternativne zamisli prihodnjega trajnostnega razvoja.

Znanje pridobljeno pri tem predmetu bo ocenjeno na več načinov: ocena praktičnega dela, referata, plakata ali drugega učenčevega izdelka oz. prispevka.

OBDELAVA GRADIV – UMETNE MASE

Predmet je eden od treh izbirnih predmetov v sklopu Obdelave gradiv. Ni vezan na razred, učenci ga lahko izberejo v 7., 8. ali 9. razredu. Obdelava umetnih snovi je predmet, pri katerem učenci pridobivajo osnovna teoretična in praktična znanja iz obdelave umetnih snovi. Pri izbirnem predmetu **OBDELAVA GRADIV- umetne snovi** učenci spoznavajo umetne snovi in ostala gradiva ob oblikovanju in izdelavi uporabnih predmetov. Na ta način spoznavajo principe oblikovanja, načrtovanja, obdelovalne postopke, ugotavljajo lastnosti gradiv, izbirajo ustrezna orodja in stroje. Ob obdelavi gradiv se naučijo pravilno poimenovati in varno uporabljati posamezna orodja, stroje, zaščitna sredstva in spojne elemente. **Z zahtevnejšimi stroji upravlja le učitelj!** Pri delu učenci samostojno uporabljajo priročnike in druge vire informacij. Iščejo lastne rešitve pri konstruiranju predmetov ter sodelujejo pri organizaciji delovnega mesta in proizvodnega procesa. Pri konstruiranju predmetov uporabljajo znanja, ki so jih pridobili pri predmetu tehnika in tehnologija in pri naravoslovnih predmetih. Posebna pozornost je namenjena varstvu pri delu. Pri tem predmetu bodo učenci: načrtovali predmete iz umetnih snovi in pri tem uporabili oziroma sami izdelali tehnično in tehnološko dokumentacijo, smotno organizirali delovno mesto in spoznavali nevarnosti pri delu, uporabljali sredstva in dosledno upoštevali ukrepe za varno delo, spoznali elemente proizvodnega procesa, konstruirali in izdelali preproste predmete iz umetnih snovi ter primerjali načine obdelav posameznih gradiv, ob delu pravilno izbirali in uporabljali orodja za obdelavo različnih gradiv, spoznali pravila varnega obnašanja v delavnici, uporabljali sredstva za osebno zaščito pri delu, vrednotili svoje delo in predmete dela, ocenili funkcionalnost in videz izdelka, spoznavali organizacijo dela in se navajali na delo v skupini, spoznavali

ekološko problematiko v zvezi z uporabo umetnih snovi, spoznali poklice v zvezi z obdelavo umetnih snovi.

Pri ocenjevanju se upoštevajo standardi znanja, vezani na ocenjevanje posameznika. Pri ocenjevanju se upošteva kakovost, vloženo delo, natančnost, ustvarjalnost, prizadevnost in delovni odnos učenca.

MATEMATIČNE DELAVNICE 7, 8, 9

Pri predmetu matematična delavnica se učenci ukvarjajo z dejavnostmi, povezanimi z matematiko, ter izmenjujejo svoje ideje in razumevanje matematike s sovrstniki in z učiteljem.

Čeprav se matematična delavnica pomembno navezuje na pouk matematike, se moramo zavedati temeljne razlike med obema. Pri rednem pouku je poudarek na oblikovanju matematičnih pojmov ter na pridobivanju osnovnih proceduralnih in problemskih znanj.

V matematični delavnici pa ti cilji niso primarni, pa je pomembno, da:

- učencem na zanimiv način skušamo prikazati uporabo znanj, obravnavanih pri rednem pouku,
- vključujemo tudi izkustveno učenje vsebin, s katerimi se učenci srečajo pozneje pri rednem pouku matematike,
- matematična znanja poglobljamo v smereh, ki niso neposredno povezane z delom pri pouku matematike.

Zaradi drugačnih poudarkov so tudi metode dela drugačne; predvsem aktivne oblike dela, prilagojene interesom in sposobnostim učencev.

Matematična delavnica sestoji iz treh enoletnih izbirnih predmetov (matematična delavnica 7, matematična delavnica 8, matematična delavnica 9), ki se navezujejo na vsebine pouka matematike sedmega, osmega oz. devetega razreda devetletke. Učenec naj načeloma obiskuje delavnico, ki se navezuje na razred, ki ga obiskuje, seveda pa so možne smiselne izjeme. Učenec lahko obiskuje delavnico za osmi ali deveti razred, tudi če ni bil udeležen v predhodnih matematičnih delavnicah.

Pri predmetu matematična delavnica učenci:

- pridobivajo izkušnje in jih povezujejo z matematičnimi znanji, pridobljenimi pri rednem pouku,
- razvijajo sposobnost izražanja svojega matematičnega znanja,
- oblikujejo pozitiven odnos do matematike in do lastne matematične dejavnosti
- razvijajo sposobnost opazovanja in spremljanja lastnega načina razmišljanja,
- razvijajo prostorske predstave,
- se učijo celovitega načrtovanja in izvajanja matematičnih dejavnosti,
- spoznajo matematiko kot delo več generacij.